

Anna Shalita Eikeland
Torsneset 4
5649 Eikelandsosen
Email: annashalita@hotmail.com

Norges Vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
Majorstua
0301 Oslo

Eikelandsosen, 10.09.2014

**Ang. "Koldalsfossen Kraftverk" v/ AS Bolaks, konsesjon kraftutbygging i
Koldalsfossen, sak 201301017**

Jeg mottok for en stund siden forespørsmål om å delta på sluttbefaring i Koldalsfossen den 24. september 2014.

Jeg vil gjerne være med, men er usikker på om jeg har mulighet til å stille grunnet jobb. Kommer jeg ikke vil jeg gjerne skrive ned noen kommentarer.

Jeg leser tilbakemelding fra Bolaks og blir egentlig litt forundret over kommentarene deres til høringsuttaalelsene.

Bolaks begynner med å skrive at de faktisk ikke er alene som søkere, fordi de har 4 grunneiere på nordsiden av Koldalsfossen med seg, og at de er i dialog med noen grunneiere på sørsiden.

Dette stiller jeg meg uforstående til da jeg verken har sett papirer eller underskrifter på at de på nordsiden faktisk er med som søkere. Har heller ikke hørt de si det helt sikkert selv.

Når det gjelder sørsiden så skriver Bolaks som sagt at de er i dialog med dem om en omforent løsning. Men med hvem da, og om hva da? For dialogen der har vert og er liten, og samtlige grunneiere på sørsiden er og blir uenige med Bolaks.

Videre skriver Bolaks at kommunen går imot prosjektet "i denne omgang" grunnet mangel på kommunalt planverk for område, men glemmer å kommentere at her har

kommune politikerne og administrasjonen gått enstemmig i mot kraftverk av mange andre grunner, som Bolaks ikke kommenterer.

Politikerne og administrasjon har blant annet sagt at de er imot kraftverk fordi det er ønske om å gjøre dette området mer om til natur og sti område. Der enn vil foreta seg betydelige mindre inngrep av området enn det Bolaks ønsker å foreta seg. Noe som igjen vil være positivt for alle innbyggerne og turismen til bygden, istedenfor ett inngrep som i mine tanker kun vil gagne Bolaks.

Da jeg var og hørte på møte til utvalg for Plan og miljø her i kommunen, så kom det også frem at enn lurte på hvorfor enn ikke har fredet dette området før. En god del av politikerne ville også ha bort skriveuttalelsen " i denne omgang" siden de enstemmig stemte imot dette kraftverksprosjektet, så ønsket de helst å få saken lagt død for godt. Dette kommer heller ikke frem i Bolaks sin kommentar, og "historien" høres helt annerledes ut en den er.

Sannheten er jo den at Kommune administrasjonen og politikerne ikke kunne blitt mer uenige i dette kraftverksprosjektet i Koldalsfossen.

Anngående Hordaland fylke sin kommentar om raudlistearten flommose velger Bolaks å lese kun halve setningen slik at den plutselig gir en annen mening.

Selv om raudlistearten flommose ikke er i fossen eller er avhengig av kun fossen så er den funnet nedenfor inntaket, vel da er vel disse i fare uansett da? Alt som er nedenfor og ovenfor inntaket vil vel oppleve en forandring som gir en konsekvens? Jeg stiller meg meget skeptisk til Bolaks sin konsekvensutredning som virker til å bagatellisere at områdene ovenfor, midt i, og nedenfor vil alle oppleve forandring og få en konsekvens. Det er også områder i deres rapport som ikke er nevnt og som alle vil få en konsekvens av dette kraftverket de ønsker seg.

Man trenger ikke ha så mange flotte tall og målinger for å forstå at det blir mindre vann og mer ødeleggelse i og langs elven både ovenfor og nedenfor uttaket.

Jeg husker selv hva som skjedde da de engang for mange år siden stengte av for mye vann til Koldalsfossen ved Kvandalselven. Det grodde rett og slett over hele veien ned til sjøen, og fiskene lå og fløt døde rundt om kring i Viking.

fossen og hele elveløpet fra begynnelse til slutt er den dag i dag påvirket av at det renner 50 % mindre vann her enn det naturlig skal gjøre. Bunnen og Steinene som engang var hvite og fine er i dag skitne, grønne, sleipe, slimete og det har grodd mye mer over i forhold til før demningen på Botnavatnet ble et faktum. Sjøvannet har trent lenger innover mot Viking og det er mye mindre fisk der i dag enn det var før. Laksefangsten i Viking på laks oppi 10-12 kilo per stk, som var hverdagskost før i tiden, er for lengst blitt til historie.

Før var det også mulig å ta seg en skikkelig morgen/kveldsvask i Koldalsfossen om

sommeren, men det er ikke mulig nå lenger, for vannet er for grumsete og skittent, og på langt nær så rent og fint som før. Er ikke alt dette galt nok?

Når det gjelder vannføringen i Koldalsfossen, så sier det seg selv at fossen vil bli tørrlagt mye mer med ett kraftverk, enn den er per dags dato. Ta bare en titt på hvor tørr og hvor lenge den har vært tørr i sommer(2014), grunnet lite nedbør og det faktumet at fossen allerede er utbygd. Skal enn da i tillegg tappe fossen for vann de gangene det faktisk renner vann, ja så blir det faktisk mye mer tørrlegging av fossen enn Bolaks vil ha det til. Når Bolaks henviser til tidligere industribruk i fossen, ja så var jo det Langt fra industribruk i samme dimensjon, eller med samme forringelse av naturen som Bolaks sitt kraftverk vil utgjøre!

Jeg stiller meg også spørsmål til hva gevinsten er her, og for hvem?

- ikke trenger vi mer strøm.
 - ikke gir dette arbeidsplasser.
 - ikke gagnar det lokalbefolkningen.
 - ikke gir dette mer turisme.

 - kommuneadministrasjonen er i mot.
 - politikere i kommunen er i mot.
 - ungdomsrådet er imot
 - seniorsrådet er i mot
 - fylkeskommunen er imot
 - naturnvernforbundet er imot
- Listen går videre...

Men sist og ikke minst så noterer jeg meg at Bolaks ikke nevner noe om underskriftskampanjen som ble gjennomført. Der kommer det tydelig frem at folket i Eikelandsfjorden er i mot bygging av kraftverk i Koldalsfossen.

At dette ikke blir kommentert er nå i og for seg forståelig, da det ikke er så mye å motargumentere på.

Det var jeg som gikk med underskriftskampanjen for å bevare Koldalsfossen og området rundt.

På denne runden traff jeg kun 2 stk som sa at de ønsket kraftverk, de var begge tilflyttere.

3 stk som ønsket opprydning i område og var redd for at det kun er Bolaks som har penger til å rydde opp ett slikt stort område. Disse sa rett ut at det var den eneste grunnen til at de ikke var helt negative til Kraftverk, siden de hadde lest noe om at Bolaks vil rydde opp i området som plaster på såret. Men kunne opprydningen skje uten Kraftverk så var det ingen tvil om at det var det de helst ønsket.

(Her vil jeg kommentere at det er på sørsiden en finner jettegrytene, den lengste stien og de største gamle bygningene av kulturell interesse. Så når Bolaks ikke har med seg sørsidens grunneiere, hvordan kan de love opprydning rundt hele fossen da?)

Videre på min vei var noen bekymret for å skrive under på grunn av slekt og vennskap, noen var ikke hjemme og fikk ikke skrevet under, men resten på godt over 400 stk gav meg en klar og tydelig beskjed om at kraftverk i Koldalsfossen er noe de ikke ønsker. Mange stilte også de samme spørsmålene som jeg stiller ovenfor.

Alt i alt så viser folket ett stort engasjement for å bevare Koldalsfossen og område rundt. Fossens plassering er også en av de tingene folk trekker frem, altså midt i hjerte av Eikelandsosen, som enn mener er grunner nok for at enn skal la den være i fred, da den er ett varemerke for Eikelandsfjorden og de som bor her.

Jeg blir på denne underskriftskampanjerunden fortalt mange gode historier fra fossen og området opp igjennom tidene. Noen forteller om fiskelykken, og hvordan for eksempel en laksefangst mett et helt bryllup. Andre snakker om forfedrene som jobbet ved fossen enten ved den gamle sagen eller i smørfabrikken Viking. En god del av dem jeg traff på snakket om lyden av fossebrusen og hvor avslappende det er å høre på den. Mens andre snakker om de forskjellige badeplassene og områdene rundt fossen der de har badet og lekt i som barn.

Selv kan jeg også fortelle om en rekke spennende områder rundt og i elven som jeg selv har utforsket, lekt og badet i som liten. Noe som igjen gjør det veldig lett for meg å skjønne hvilken stor verdi fossen og dette området har for folk flest her i fjorden.

Så da jeg gikk fra dør til dør kom fortellingene som perler på en snor og mitt inntrykk, alt i alt, er at her er det mange historier og mye kultur som bør tas vare på, da Koldalsfossen og område er som folk sier: et landemerke for Eikelandsosen og dens folk.

Folket er ikke helt imot forandring i område, men da er det snakk om inngrep som er betydelig mindre enn de inngrepene Bolaks ønsker.

Folket snakker om opprydning, gjøre område mer tilgjengelig ved skilting, opprustning av gamle bygninger, hus, stier, og lignende. Alt som vil fremme kultur, historie, og som vil gjøre område lettere tilgjengelig som turområde, der lokalfolket og turistene kan nyte Koldalsfossen og områdes historie ved den herlige lyden av Koldalsfossen's vakre brus i bakgrunn 😊

Så da er mitt egentlige spørsmål til Bolaks:

Hvorfor ikke støtte oppunder lokalfolket og lokalsamfunnets historie ved å hjelpe til med å oppruste område uten Kraftverk, slik at vi ALLE kan ta glede i område, og man gjerne kan få flere turister til vår alles bygd?

Med vennlig Hilsen

Anna shalita Eikeland

